

Frb. 27. april 2023

J.nr. 01.30

PL/BN

Protokol fra MKR 2023-2 møde i Folkekirken Mellemkirkelige Råd

Torsdag, den 27. april 2023, 13-16.30

Diakonissestiftelsen, Frederiksberg

Til stede:

Til stede: Anne Birgitte Reiter, Lisbeth Damgren, Peter Fischer-Nielsen, Peter Lodberg, Peter Sode Jensen, Piet Schwarzenberger, Linda Beck Madsen (online), Thomas Horneman-Thielcke (online), Niels Nymann Eriksen, Peter Skov-Jakobsen, Marianne Christiansen, Ole Buchardt Olesen, Paneeraq S. Munk (online).

Afbud: Marianne Christiansen, Uni Næs

Gæster:

KV Centralkomite-medlem, Anne Hjul Johannesen (punkt 6); Kirkeminister Louise Schack Elholm, retschef Pernille Esdahl, ministersekretær Lea Mikkelsen (fra 15.20) (punkt 8).

Fra sekretariatet: Christian Arffmann, Jonas Jørgensen, Birger Nygaard, Søren Dalsgaard

1. Godkendelse af dagsorden	
Behandling	
Beslutning	Dagsordenen blev godkendt

2. Bemærkninger til protokol fra MKR 2023-1	
Behandling	
Beslutning	Rådet tog afklaring af formalia vedr. den grønlandske repræsentation ad notam. Den grønlandske repræsentant i Rådet vil således fremover ikke underskrive protokol og årsregnskab. Rådet godkendte 2. gang ændring af forretningsorden. Ny forretningsorden er hermed gyldig.

3. Orientering siden sidst	
Behandling	Rådet gav bemærkninger til: <i>Overvejelser vedr. behov for mere arbejdskraft i sekretariatet:</i> Et vigtigt mål er at sikre et overskud til at være i bedre kontakt med stiftsudvalg, og til at assistere med fx analyse af stiftets økumeniske engagement, mødet med migranter og bistå med udvikling af realistiske arbejdsplaner.

	<p><i>Arbejde med MKRs kommunikationsformer/-strategi:</i> Tilrettelæggelse af MKRs kommunikation i forhold til det nye folkekirkelige intranet. MKR bør være at finde under de officielle organisationer i folkekirkestrukturen.</p> <p>Besøg af kirkeledere fra Ukraine: Den diplomatiske proces omkring besøg hos og fra den ukrainske kirke til de nordiske kirker er i proces.</p>
Beslutning	<p>Rådet kommenterede og tog orienteringen til efterretning.</p> <p>Rådet arbejder videre med ideen om øget sekretariatsbistand i forhold til stiftsudvalgenes arbejde.</p> <p>Piet Schwarzenberger blev udpeget som repræsentant til Kirkerådet for Dansk Kirke i Sydslesvig.</p> <p>Ole Burchardt Olesen og Piet Schwarzenberger har deltaget i DSUKs årsmøde, og er villige til at deltage fremover; antallet af MKR-repræsentanter er således to personer.</p> <p>Thomas Horneman Thielcke blev udpeget som ny repræsentant i Bibelselskabets Repræsentantskab.</p>

4. Budgetrevision 2023	
Behandling	
Beslutning	Rådet gennemgik og godkendte budgetrevision for 2023

5. Budget 2024, nyt langtidsbudget – ansøgning om genopretningsbevilling	
Behandling	
Beslutning	<p>Rådet gennemgik og godkendte budget for 2024 + 2025-2027 budgetudkast med ansøgning om budgetønske til Fællesfonden på 1,2 mio. kr. i genopretningsmidler for 2024 ud over nuværende grundbevilling samt allerede bevilligede tidsbegrænsede tilsagn.</p> <p>Rådet godkendte endvidere budgetudkast for de efterfølgende år med ansøgning om konsolidering af MKRs aktiviteter i et nyt grundbevillingsniveau til afløsning af de midlertidige projektbevillinger til områder, som har permanent karakter. Fortsat kontingentløft til LVF samt ansøgning om midlertidig indsats i forhold til Europa ansøges som tidsbegrænsede bevillinger.</p> <p>I takt med at tidsbegrænsede ansøgninger udløber, ansøges i 2025-2027 om bevillingsløft i alt på hhv. 3,3 mio., 5,4 mio. og 2027 og 5,5 mio., hvorved nyt grundbevillingsniveau er 8,9 mio. kr. og tidsbegrænsede bevillinger 1,8 mio. kr.</p> <p>Rådsmedlemmer anmodes om at medvirke til forklaring af ansøgningen til stiftsråd og stiftets repræsentant i stiftets budgetsamrådsmedlem.</p>

6. Tematisk drøftelse: Drøftelse om Kirkernes Verdensråds rolle i forhold til medlemskirker - og Den russisk-ortodokse Kirkes medlemskab heraf (på baggrund af krigen i Ukraine)	
Behandling	<p>Folkekirkens medlem af KV Centralkomité, Anne Hjul Johannesen deltog i drøftelsen.</p> <p>Den tematiske drøftelse var dels læring omkring Kirkernes Verdensråds rolle i en konflikt som Ukraine-krigen, hvor der er medlemskirker på begge sider konflikten. Og dels bidrag til en MKR/folkekirkelig stillingtagen til denne situation mhp. folkekirkens deltagelse i KV-centralkomité-møde, juni 2023 m.v.</p> <p>Fra drøftelsen fremhæves:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkernes Verdensråd bør være skarpere • Der skal holdes en kommunikationsvej åben • Hvordan denne kontakt skal foregå, er vanskeligt at sige • Hvilken betydningen har stillingtagen for vores nationale dialog med ortodokse? • Konspirationsteorier og selvopfyldende profetier • Hvilket Rusland og hvilken russisk ortodoks kirke kommer efter krigen? • Retfærdiggørelse af angrebskrig kan aldrig ske teologisk; kirkerne må stå til ansvar for deres udtalelser. • Der bør skrives et brev til Kirill såvel som til KV's CC-møde i juni 2023.
Beslutning	MKR opfordrer KV til at arbejde på at genvinde troværdigheden som dialogrum ved at stille ROC til ansvar for udtalelser og ageren i krigen i Ukraine med exceptionalismen som omdrejningspunkt. MKR benytter centralkomiteemødet i juni 2023 som anledning til at fremføre dette synspunkt. MKR forsøger at samle ligesindede kirker og afsøger mulighederne for over for ikke-europæiske kirker at argumentere for vigtigheden af, at Den russisk-ortodokse Kirke stilles til ansvar. Indsatsen har primært karakter af et fortalerskab. Der udfærdiges et brev til Kirill såvel som til Kirkernes Verdensråd.

7. Sigtetpunkt 8: Folkekirkens relationer til de tyske kirker	
Behandling	Rådet havde en første drøftelse af rammer for styrkelse af relationer til kirken i Tyskland. Fra drøftelsen fremhæves: <ul style="list-style-type: none"> • Den fællesnordiske løsning er en god løsning af ressourcehensyn. • Hvis aftalen skal konkretiseres til mere end EKD, så er det relationerne til Nordkirche, som bør være i fokus.
Beslutning	Rådet drøftede ønsker til styrkelse af relationer til de tyske kirker og beder sekretariatet om på baggrund af drøftelsen at udarbejde et oplæg til biskopperne, inden der evt. tages kontakt til den tyske kirkeledelse.

8. Besøg af og samtale med kirkeminister Louise Schack Elholm om folkekirkens mellemkirkelige arbejde	
Behandling	Rådsmødet var anledning til, at Kirkeministeren kunne mødet Rådet, blive kendt med Rådets arbejde og drøfte aktuelle anliggender af interesse for MKR. <ul style="list-style-type: none"> • Folkekirke og det mellemkirkelige råd illustrerer hvordan de bevægelser, der går gennem Europas folk, også går gennem Europas folkekirker. • Kultur skal man lære, og kultur bærer på værdier, som vi har med os. • Sammenhængskraften er vigtig og definerende; pandemi eller krig udfordrer sammenhængskraften. • I resten af Norden mærkes konsekvenserne tydeligt. • Et stort potentiale for liv og vækst i alle dele af landet; folkekirken er et samlingspunkt mange steder, hvor der ikke er andre lokale samlingspunkter. Kirken sætter rammen for lykkelige og ulykkelige tider. I modtagelsen af ukrainere har folkekirken spillet en central rolle, og folkekirken løfter her en folkelig opgave og sikrer sammenhængskraften. • En decentral folkekirke kræver stærke menighedsråd, som er tegnet af de mennesker, som er en del af kirken. De udfordringer, som menighedsrådene står overfor, skal der arbejdes for at lette indgangen til og arbejdet i menighedsrådene.

	<ul style="list-style-type: none"> • Udfordringerne som følge af affolkningen af landområderne betyder at der er mindre brug for kirkebygningerne såvel som lavere skattegrundlag for vedligeholdelse. • Introduktion af Folkekirkens Migrantsamarbejde ved Søren Dalsgaard. • Fælles folkelighed og fælles kirkelighed - spørgsmålet om dobbelt medlemskab; hvad betyder det lutherske og hvor afsøndrede skal vi være i forhold til andre kirkelige traditioner? • Hvad kan ministeren bruge MKR til? Besøg hos baltiske kirker, ukrainske ortodokse kirker, eller Mellemøstens kirker kunne være muligheder. Ligeledes vil det danske formandskab for LWF betyde en øget international kontakt.
Beslutning	Kirkeminister Louise Schack Elholm blev introduceret til Rådets arbejde. Aktuelle anliggender, som fordrer samspil med kirkeministeren, blev drøftet.

Eventuelt

Protokollen blev oplæst og vedtaget.

Dato: _____

Peter Lodberg (formand)	Niels Nymann Eriksen (næstformand)	Lisbeth Damgren (kasserer)
Linda Beck Madsen	Anne Birgitte Reiter	Thomas Horneman-Thielcke
Ole Buchardt Olesen	Peter Sode Jensen	Peter Fischer-Nielsen
Piet Schwarzenberger	Peter Skov-Jakobsen	Marianne Christiansen